



ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagost)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cts. per tot Espanya

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga

TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSRIPCIÓ

Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

Els accidents ferroviaris

L'accident ferroviari ocorregut a Múrcia es presta a consideracions.

El maquinista del tren causant de la topada, ha declarat que els frens de la locomotora que ell conduïa no l'obeiren.

Els frens, doncs, no frenaven. I si no funcionaven totes les peces de la màquina, aquesta no havia d'haver sortit del dipòsit.

Ara bé. Qui va fer prestar servei a un traste inútil?

El maquinista va denunciar en temps oportú el mal estat del mecanisme catastròfic, de l'instrument de mort que li posaven a les mans?

I si ho va denunciar, a qui passa la responsabilitat?

Al contramestre respectiu? Als enginyers? Al director de la Companyia?

Perquè la responsabilitat aquí està ben clara.

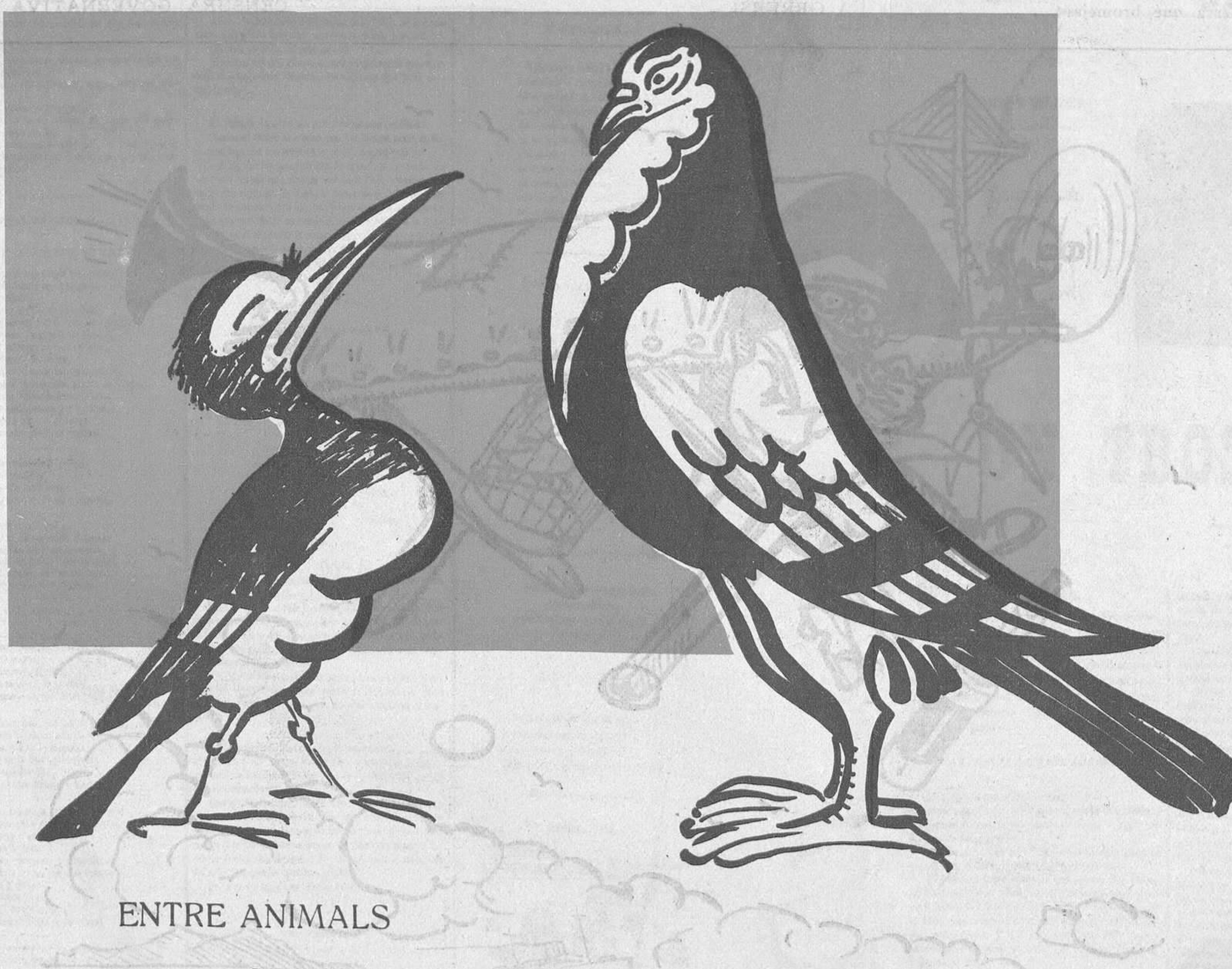
S'han perdut més d'una dotzena de vides humanes per negligència, per avarícia, per fer treballar i utilitzar material inservible.

Es el mateix cas de la catàstrofe de Les Planes, de quasi tots els accidents del nostre país.

Accidents que es repeteixen tot sovint perquè queden sense sanció.

Hi haurà impunitat, també, per aquest de Múrcia? Es quasi esgur.

Un consell d'amic. Quan sortiu de viatge, feu testament.



ENTRE ANIMALS

—Sembla que els preocupa la qüestió de la teva naixença, Colom.

LA NOTA DE LA SETMANA

Colom, Colón, Colombo..

Encara que vostès no s'ho pensin, nosaltres també creiem sincerament que el subjecte anomenat fins ara Cristòfor Colón, era català... Clar està que també creiem que el dit Cristòfor Colón, no es deia ni Cristòfor, ni Colón, sinó Joan i Colom. Ara bé, En Francesc Pujols, sempre llançat a la profunditat dels estudis històrics, diu que l'anomenat Colón, o sigui Colom, no era estrictament català, sinó valencià, terra d'Ausias March, Lluís Vives i dels tarongers.

Sigui Cristòfor Colón o Joan Colom (a) Cristòfor Colón, el cas és que, a hores d'ara, ningú no sap exactament com es deia el que segons es diu va descobrir les Amèriques.

La posició és ben clara: si Colón no era genoves, ni gallec, ni portuguès, ni castellà, ni català, ni valencià, d'on era? Perquè si resulta que Colón no era d'enllot, pot cabre-hi el dubte de què no ha existit. I si no ha existit Cristòfor Colom, podem estar segurs de què es van descobrir les Amèriques...

No en tenim prou amb els mil conflictes quotidiens, que ara resulta que en tenim un de molt gros, no solament el de l'exacta nacionalitat de Cristòfor Colón o de Joan Colom, millor dit, sinó el de la seva existència.

Anem a pams. El problema deu plantejar-se així: existí un geògraf aventurer anomenat Cristòfor Colón o que es feia dir així? Si o no? Vostès l'han vist? Li coneixen descendents? Han vist la seva fe de baptisme? Doncs, bé: si no l'han vist, ni el coneixen, ni saben d'on és la seva fe de baptisme, volen dir-me qui és aquest tipus extraordinari que va inventar el cabell a la "garçonne"?

Mare de Déu! Cristòfor Colón, Joan Colom, Cristoforo Colombo... Això acabarà amb un nou impost. Ja ho sentirem a dir...

FRANCESC MADRID

Nodrir-se de vent

Alimentar-se espiritualment d'infundis històrics i de glòries preterites, és tan poc positiu com afartar-se d'olor de gallina, com atípar-se de vent.

Si la pols dels arxius engreixa els erudits, que en mengin tant com vulguin d'aquesta vianda.

A nosaltres, però, homes de carn i ossos, la budió no ens omple l'estòmac, no ens pot complir res.

El regne de l'hipòtesi i de la fantasia no és nostre regne. La carn no es sadollarà mai amb elvís, amb ombres.

Veient com s'escriuen les cròniques avui, deduim el respecte que les d'ahir mereixen. Tota la història ha estat escrita amb censura.

La veritat històrica no és més que la veritat del privilegi, la veritat dels que manen i disposen.

L'únic que la història pot donar-nos és la flaire de la veritat. I quasi bé mai ens la dóna. Tots els anals fan pudor d'adulació, de servitisme, de mentida.

Veritat ni per atzar en trobare una, si no és la invariable i eterna de la traïció a la mateixa en els escrits del passat.

Com, doncs, voleu que ens empassem a ulls clucs el romanço de la catalanitat de Colom o Colom?

Tots els grans homes tenen la seva llegenda, acaben devinent mites.

Es incerta l'existència d'Homer.

Hom no sap qui era Shakespeare.

Deu o dotze pobles pretenen haver estat el bressol de Cervantes.

Ara li toca el torn a Colom.

S'ignora on va nàixer, qui foren els seus pares, com s'anomenava, si es deia Colom o Colom, Cristòfor o Joan.

Era català el famós almirall, com afirma el senyor Ulloa? Es deia Colom? Potser sí.

Que no era galleg ni genovès està més clar.

Que no fos castellà ja és més boirós, ja és més discutible. Els castellans són els que van viure el seu somni, els que es varen embarcar amb ell, els que han estat els protagonistes de tota l'epopeia americana.

Davant d'això no hi han arguments i documents que valguin. Fets canten. El reste és anècdota, mera curiositat.

Si l'almirall era català i els coterranis del seu temps el van renegar o el van desconeixer, pitjor encara per a nosaltres. Es que aquella gent no hi veia més enllà del nas. Es que no hi havia aquí romanticisme, visió del futur. Es que els nostres avantpassats no tenien esperit apostòlic, do profètic.

Jo, per a la meva satisfacció personal, ja en tinc prou amb què el descobridor de les Índies fos home, ja que, com el clàssic, res dels homes més estrany, més indiferent.

No em sabria pas greu que Colom fos del meu poble. Però penso que si jo no em barallo amb els monstres i amb les onces, no sé trobar illes i explorar continents, la glòria de Colom no em redimirà de la meva insignificança, no em salvà de la meva nullitat.

ANGEL SAMBLANCAT

La Pàtria de Colom

Pobre almirall genovès, en qui batibull l'han posat! Fins li regalixen la pàtria on veié la llum del dia. Encara no en tingué de patir prou de calamitats en sa trista vida, el descobridor del Nou Món, que ara hom fins li nega que fos genovès.

Els que hem llegit nostra Història, hem vist en les seves pàgines que Cristòfor Colom era fill de Gènova. Potser aquestes pàgines ens han enganyat, ja que, actualment, ens diuen alguns escriptors que no és fill de Gènova. Dones, d'on serà? Procurem detallar-ho. El primer llibre històric que vingué a les meves mans es titulava: "Historia de una Año célebre: 1492". Aquest llibre fou obsequi de l'Excellèntissim Ajuntament de Barcelona, quan es celebraren aquelles memorables festes del IV Centenari del descobriment de les Amèriques.

Deixem, doncs, que ens parli el seu autor, F. Schwartz:

"Si siete ciudades de la Grecia se disputaron, en tiempos antiguos, la gloria de haber visto nacer al autor de "La Ilíada", hasta veinte poblaciones de Italia han pretendido reivindicar para sí el inmarcesible lauro de haberse nacido en ellas la cuna de Colón. Hoy, sin embargo, ya por los datos de los historiadores contemporáneos, ya, principalmente, por las declaraciones del mismo, sabemos que cupo tan honrosa suerte a la hermosa ciudad de Génova, uno de los emporios del Comercio durante la Edad Media..."

Què els sembla? Es o no és genovès?

Les dades no poden ésser més clares. Colom, doncs, és genovès? No seré jo qui s'hi faci fort.

El qui començà a remoure tot aquest batibull, potser és un gran filòsof. Però, passarà com altres homes que, per voler saber massa, han posat en ridícul la Història. I quin rebombori! Fins dos capellans tenen dades. I ens diu, l'un, que Colom és fill de Girona, i l'altre, de Tarragona. Quin honor per a la immortal Gerunda i la romana Tarraco!

Ja estic veient com un altre escriptor ens dirà que Colom és fill de França o bé anglès. Pobre navegar!

No seria millor preocupar-se d'altres coses més interessants, que remoure les cendres de

qui ens deixà per a la prosperitat, no solament d'Espanya, sinó del món sencer, les Amèriques?

Deixem que dormi en la pau que mereix el seu glòrios nom. No vulguin remoure les seves despulls aquests savis. Potser si que menyeix la Història. Sí que la faríem bona! Pobre Colom! Pobre fill de Gènova, de Catalunya o de Galícia!

JOAN JULIÀ CUADRADAS

COLOM CATALA

Ja feia bé aquella vella, que, segons ens han contat, amb tot i ja no aguantar-se, no volia morir mai, perquè se'n saben de noves en el món a cada pas.

Ves si no n'hi ha per sorprendre's veient, després de tants anys de què el gran "Colón" fa malives, que resulta català!

O, i és més estrany encara que un descobridor tan gran quasi com el de l'Amèrica, que En "Colón" va dur a cap, no l'hagi fet un dels nostres, sinó un savi americà

que es diu Ulloa, i que sembla que té un cop d'ull encertat per desentranyar contalles, posant les coses en clar.

Ai, la gran ciutat de Gènova, quin xasco se n'ha emportat! El seu "Colón", que li dava una fama universal de savia, de marinera i emprenedora, que és cas!, té una altra fe de baptisme de la que s'és suposat

i que s'ha tingut per certa durant quatre segles llargs! No hi ha tal "Colón", ni cosa que se li pugui semblar, perquè el navegant il·lustre, el descobridor gegant,

l'entusiasta home de ciència, el capitost arriscat que tragé de dintre l'aigua un "Món Nou", sense pensar, un cognom tan abundant per la mar Mediterrània en aquells temps enllaçats, que de Coloms s'en trobaven a la platja a cada pas.

No en volia saber d'altre! Renoi, i quin guirigai no mou el doctor Ulloa amb la catalanitat de l'il·lustre genovès, que ni és genovès, ni "nà", perquè ja En Pau Perellada ens havia assabentat de què era fill de Reus, encara que bromejant.

Ves a qui no l'espavera solament d'imaginar aquest canvi de cognom de tan il·lustre almirall la feina que té de dur als centenars de ciutats que li alçaren monuments, en tenir-lo de canviar! Per ço que toca a nosaltres, no ens hi amoïnarem pas; avui el tema del dia és saber on tragué el nas el descobridor d'Amèrica, del qual ara es parla tant; després vindran altres coses que ens faran girar el cap, que ens ampliran d'alegría, i tal dia farà un any! Oh!, si sigües viu encara aquell poeta cabdal que va escriure el gran poema, "Atlàntida" nomenat, fa cinquanta anys aquestes dies, en quin formós primer cant surt En Cristòfor "Colón", quin goig tindria, en veritat, en saber que ara resulta que era com ell, català... Però no cal amoïnar-s'hi, prou que li ho haurà explicat en coneixer's a la Glòria, que és on tots els savis van.

FLOK

S'ha de pensar en tot

Llegim el següent:

"Lo de las barracas"

Con frecuencia la Comisión municipal de Ensanche ordena el derribo de barracas que existen en Barcelona, comunicando con multas si dicha orden no se cumple; pero, al tratar de imponerlas, se encuentra con que los ocupantes son insolventes.

Como en la mayoría de los casos los propietarios de los terrenos tienen parte de responsabilidad en las construcciones aludidas porque no se oponen a que sean levantadas, la Comisión ha resuelto hacer público que aplicará las multas oportunas a los propietarios de los terrenos, a no ser que demuestren cumplidamente que han hecho, por su parte, todo lo necesario para impedir la construcción de las barracas de referencia."

Aquest solt és vergonyós i és indignant, i és insolent.

El pobre ha de merèixer més respecte. L'Ajuntament ha de vetllar per al pobre, i no llançar-lo al carrer i acorralar-la com a un gos rabioso.

Abans de pensar en el "derribo" de les barraques s'ha de pensar en la CONSTRUCCIO D'UN BARRI DE CASES BARATES PER A OBRERS!

El Zarathustra misantrop

L'home més poderós del món és el que està més sol.

(De "L'enemic del poble", Ibsen)

Com ho teníem promès, ara parlarem d'aquest estrany personatge, misantrop per superhumanisme excessiu, que fugí de tothom com de la pesta i viu en aquest recó de món, i que fa uns tres anys s'estatja en una masia de les afores de la vall de Sant Daniel, retirat i recollit com un frare trapenc.

El vaig conèixer, passejant i llegint per uns corriols d'un bosc proper a la súsdita masia. Estava assegut damunt d'un marge, trençat per un camí, al qual hi afluixen molts corriols del bosc i per on passen les carretes dels bous i els carros dels pagesos amb mantes dificultats i tombes perilloses. Jo, poc a poc, anava guanyant el camí i menjant-me les pàgines d'un gros volum del "Diccionari filosòfic", d'En Voltaire, el gran burleta, esperant el crepuscle vespertí, per a contemplar el bell paisatge dels color d'or i porpra, que és d'admirar a tota la vall de Sant Daniel.

En "Zarathustra" també llegia, amb gran serietat i abstractació.

En passar davant d'ell, vaig fer córrer els meus ulls en direcció al seu llibre i vaig veure que portava el nom de Jordi Brandès, i per títol "Les corrents directrius en el segle XIX".

No us podeu fer càrec de l'emoció que s'apoderà de mi, en veure un home, amb aspecte de rústic i quelcom de selvàtic, llegint l'obra cabdal del formidable crític dels crítics per exceŀlència. En Jordi Brandès. El gran home de Dinamarca i del món, per extensió, el gran ateu de la terra, recte, ferm i fort com un roure, mort aquest mateix any.

No causa encís veure un home d'aquesta fàsó, en un indret pertanyent a una circumscriptió de frares jesuïtes i hipòcrites de tota mena d'emmotllament? Si tornés En Diògenes, la seva llanterna s'apagaria sempre sense trobar-hi jamai un home de tremp, en aquesta terra de missions i misoneistes.

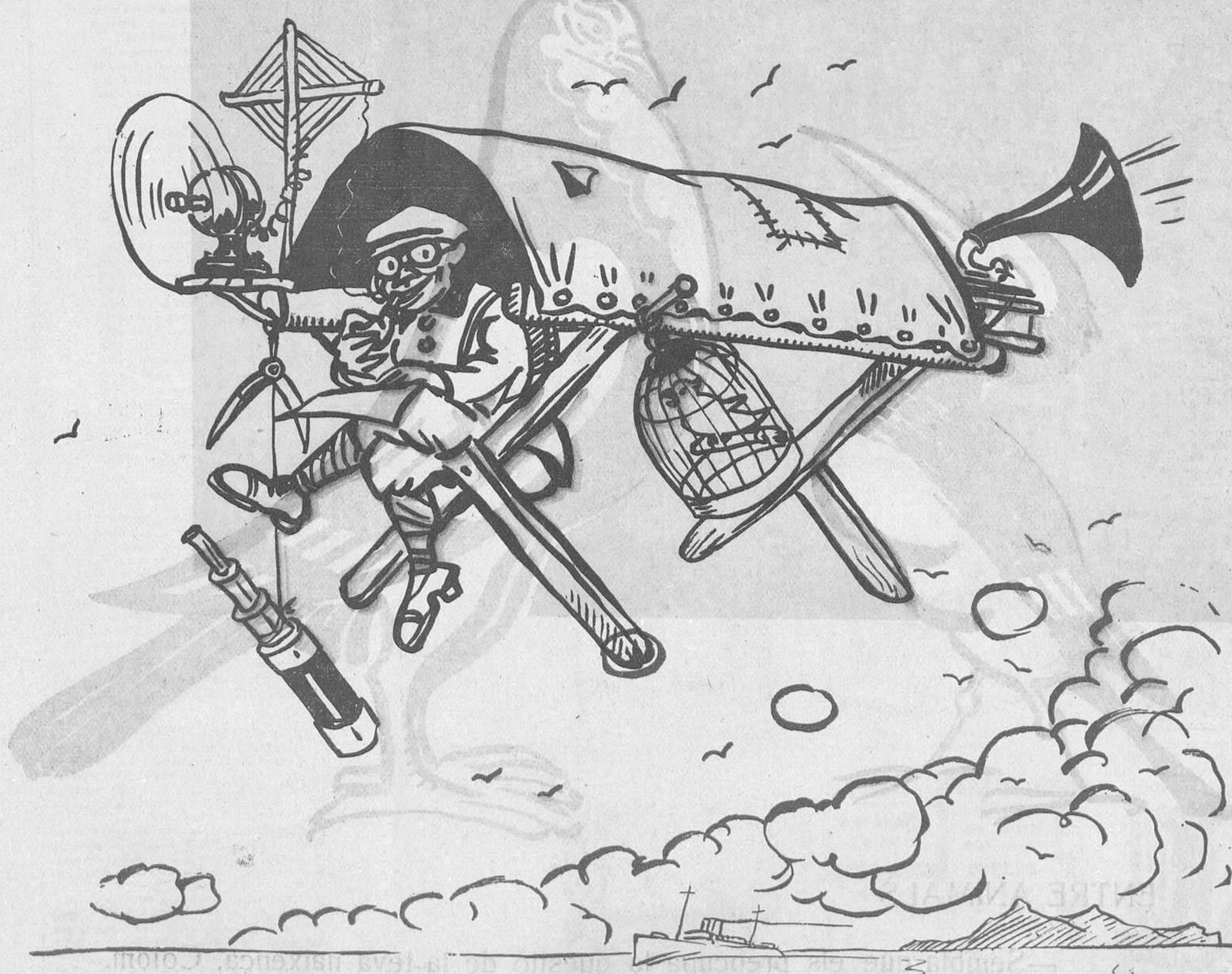
Jo, ja no podia estar tranquil. Aquell home em preocupa enormement, i des d'aquell dia, no feia més que practicar recerques i requetes per aquirir el que considerava un enigma. Gironí, aital individu, no pot ésser-ho, em deia a mi mateix!

Havia de saber qui era. Calia esbrinar-ho!

El seu tipus, no és de vilata, en repetia constantment, entaulant dintre meu complicades disquisicions, de fantàstica animositat. Aquí no hi ha ningú que consegui el gran crític, ni menys En Max Stirnev. I si el primer és conegut, ho és a través de "La Revista Nova" o "La Revista de Catalunya". Així, categòricament, tal com soa!

PERE SERRA

**EL PRESENT NUMERO
HA ESTAT VISAT PER LA
CENSURA GOVERNATIVA**



LA LOCOMOCIO DE DEMA

Com es farà d'aquí un quant temps el raid Barceloneta-Marte.

